

НИНА ГЕРДЖИКОВА. УЧИЛИЩЕТО КАТО ПЕДАГОГИЧЕСКО ПРОСТРАНСТВО НА БЕЗПОКОЙСТВОТО

Монографията на Нина Герджикова „Училището като педагогическо пространство на безпокойството” предлага един нетрадиционен поглед към нещо, което сме свикнали да възприемаме твърде традиционно – училището. На основата на проучването на голям обем чуждоезикова литература и добро познаване на образователната практика в развитите страни са представени редица нови теоретични идеи, фокусирани върху вечния въпрос как да усъвършенстваме дейността на училището.

Изложението започва с изясняване ролята на емоционалния опит на учениците при организирането на училищната среда и извеждането на три педагогически опори в нея – образователни цели, ситуацията в училище и условията за развитие на мотивацията и постиженията на учениците.

Задачите и функциите на училищната институция са представени в няколко конструктивистки ракурса – промените в научните представи за ученето и учебното познание, подборът на учебното съдържание и училищните политики в тази област, организирането на обучението, педагогическото консултиране. Покрай обичайните изследователски полета за същността на съдържанието на обучението, за ролята на учителя в управлението на обучението е въведено и едно нова за нашата литература – за ролята на училищния ръководител за изграждането на училищната политика по отношение на учебното съдържание. Представени са редица теоретични възгледи за училищната ефективност, както и факторите, които влияят върху нея, направен е опит да се очертаят условията, които допринасят за постигането на висока училищна ефективност.

Много полезна за училищната управленска практика е глава пета на монографията, озаглавена „Подобряване практиката на организация и

управление на училището”. В нея са разгледани някои теоретични подходи към училищното развитие – структурно-функционалната теория на Фенд, концепцията за прилагането, трикомпонентният модел на Ролф и др. В примерния анализ на два от най-важните документи в училищното управление – годишния комплексен план на училището и стратегията за развитие на училището са отбелязани много подходящи примери, които превръщат тези документи във формални и безсмислени, както и възможностите за тяхното разработване и прилагане по начин, който наистина би допринесъл за успешното развитие на училището.

Много добре е конкретизирана ролята на директорите на училища, учителите и учениците по отношение на училищната ефективност и като агент на промяната в училищните организации. Пак във връзка с организационната промяна са разгледани училищните мрежи като съвременно средство за иновиране дейността на училището.

Като цяло монографията се базира върху конструктивисткият подход. Подчертан е стремежът на авторката да представи различните научни гледни точки към разглежданите проблеми и пътищата за тяхното решаване. В изложението са поставени твърде много открити въпроси по отношение на нашата образователна практика. Монографията е много иновативна, в нея за пръв път в нашата специализирана литература се представят редица слабо познати у нас теоретични идеи.

Герджикова, Н. Училището като педагогическо пространство на безпокойството. С., 2014. Авангард Прима, 310 с., библиография от 124 източника, от тях 112 на английски и немски език.

доц. Динко Господинов